provincie ZUID HOLLAND

Lid Gedeputeerde Staten

J.W.A. van Dijk

Contact
T 070 - 441 60 77
F 070 - 441 78 83
jwa.van.dijk@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Voorzitter Statencommissie Mobiliteit, Kennis en Economie

Datum
12 november 2008
Ons kenmerk

Uw kenmerk

Bijlagen

Onderwerp
Vergadering commissie MKE 26 november 2008

Geachte voorzitter,

Op 11 november 2008 hebben Gedeputeerde Staten ingestemd met het afsluiten van de Tweede Bestuursovereenkomst RijnGouwelijn Oost met de gemeente Leiden. Ondanks dat wij hiermee de gebruikelijke termijnen overschrijden verzoek ik u het voorstel (van GS aan PS) op 26 november in de commissie MKE en op 10 december 2008 in PS te agenderen. Het college van Burgemeester en Wethouders van Leiden besluiten naar verwachting 25 november 2008 over deze overeenkomst, de Raad van Leiden op 16 december 2008.

De reden voor deze late toezending van het concept besluit is gelegen in de onderhandelingen die met Leiden over deze overeenkomst zijn gevoerd en die pas medio vorige week tot overeenstemming hebben geleid. De behandeling in PS op 10 december 2008 is zeer gewenst omdat, met instemming van PS, met Leiden in de interim overeenkomsten van maart en juli 2008 is vastgelegd dat de Tweede Bestuursovereenkomst uiterlijk 31 december 2008 moet worden ondertekend, bij gebreke waarvan Leiden en provincie niet meer zijn gehouden aan de afspraken uit de interim overeenkomsten.

Over de financieel-economische, juridische en planologische aspecten van de Bestuursovereenkomst heeft een onafhankelijke deskundige een second opinion opgesteld, waarvan het rapport 18 november 2008 (in voldoende exemplaren voor PS) aan u ter beschikking zal worden gesteld.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen bij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

provincie ZUID HOLLAND

Ons kenmerk

Bij de overeenkomst horen twee bijlagen bestaande uit tekeningen en kostenramingen, waarvan een bijlage zeer omvangrijk is. Aangezien het voor het begrip van de overeenkomst niet noodzakelijk is om de inhoud van de bijlagen te kennen, lijkt de meest logische oplossing om een of twee exemplaren op het Provinicehuis ter inzage te leggen. De financiele delen van de bijlagen blijven geheim tot na de aanbesteding, die naar verwachting in 2011 zal plaatsvinden.

Hoogachtend,

J.W.A. van Dijk

C.C. Griffier commisie MKE

provincie ZUID HOLLAND

5 –minuten versie voor Provinciale Staten

Directie
DRM
Afdeling
Afdeling Verkeer en Vervoer
Registratienummer
PZH-2008-913276 (DOS-2007-0001391)

Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Verzenddatum 12.11.2008	Geheim
11 november 2008		Nee
Portefeuillehouder	**Paraaf Provinciesecretaris**	**Termijn**
Dijk, JWA, van		11 november 2008

Onderwerp
Tweede bestuursovereenkomst RGL Oost met Leiden

Bijlagen
Statenvoordracht Tweede bestuursovereenkomst RGL Oost met Leiden
Second Opinion RijnGouwelijn Oost, eindrapport (wordt nagezonden)

Voorstel van GS aan PS: Art 105 en 143, tweede lid van de Provinciewet en art 2.2.1 van de Regeling projecten Zuid-Holland

---

1. Onderwerp in kort bestek

In juni 2008 hebben Provinciale Staten ingestemd met de Interim overeenkomst Hoofdlijnen BO II, waarin is vastgelegd dat uit onderzoeken is gebleken dat het Hooigracht-Langegrachttracé onder voorwaarden het beste tracé is voor de RijnGouwelijn door Leiden. Op basis daarvan hebben de Provincie en Leiden nadere onderzoeken laten verrichten en zijn gesprekken gevoerd die hebben geleid tot Tweede Bestuursovereenkomst RGL met Leiden.

De kosten van het Hooigracht-Langegrachttracé worden thans geraamd op €88,3 miljoen, hetgeen €17,7 miljoen hoger is dan het Breestraat tracé en €2,7 miljoen lager dan in de interim overeenkomst was opgenomen als bovengrens. Daardoor blijven Gedeputeerde Staten van mening dat het Hooigracht-Langegrachttracé de voorkeur heeft boven het Breestraattracé omdat het Hooigracht-Langegrachttracé direct dubbelsporig kan worden gebruikt hetgeen een forse capaciteitsvergroting en een betere toekomstvastheid betekent.

Voor de exploitatie van de RijnGouweLijn over met name de Hooigracht is het noodzakelijk dat de Hooigracht autoluw wordt gemaakt. Dit kan volgens Leiden het best gebeuren door de aanleg van de Ringweg Oost, waarvan de eerste fase in 2014 gereed kan zijn. Indien de eerste fase van de Ringweg dan nog niet gereed is, is Leiden bereid om de Breestraat tijdens de bouwperiode open te stellen voor autoverkeer.

Provincie en Leiden hebben een onafhankelijke deskundige een second opinion laten opstellen, over de financieel-economische, juridische en planologische aspecten van deze bestuursovereenkomst, waarvan de resultaten in een separate rapportage zijn beschreven.

2. Afbakening van (wettelijk) kader en partijen

a. Europees/nationaal/provinciaal wettelijk en beleidskader

De RGL vormt sinds 1995 een prominent project in het provinciale verkeer- en vervoerbeleid.

b. Relatie andere interne beleidsterreinen

n.v.t.

c. Relatie externe partijen

De stuurgroep RGL wordt op 19 november 2008 geïnformeerd over deze overeenkomst conform art 2b, Hoofdstuk 6 van de Eerste Bestuursovereenkomst. De stuurgroep RGL heeft in de afgelopen maanden een aantal keren met instemming kennis genomen van de voortgang van de gesprekken met Leiden en de interim overeenkomsten die met Leiden zijn gesloten.

3. Procesbeschrijving en rol Staten

a. Voorgeschiedenis

In vervolg op het referendum in Leiden, hebben de raad en het college van Burgemeester en Wethouders van Leiden in maart 2007 besloten niet meer mee te werken aan de aanleg van de RGL door Leiden. Gedeputeerde Staten hebben in september 2007 in verband daarmee aan Leiden aangekondigd dat indien Leiden haar standpunt niet wijzigt zij van hun doorzettingsmacht gebruik zullen maken om de RGL zonder medewerking van Leiden aan te leggen.

In oktober 2007 hebben de Staten een besluit genomen tot de aanleg van de RijnGouweLijn Oost (fase 1, Gouda-Alphen en fase 2, Alphen-Leiden Lammenschans). In dezelfde vergadering hebben de Staten instemming betoond met de mogelijkheid dat fase 3, het tracé door de binnenstad van Leiden met behulp van doorzettingsmacht zou moeten worden gerealiseerd.

Bij de behandeling van het eerder genoemde besluit in Provinciale Staten hebben Gedeputeerde Staten ruimte gevraagd en gekregen om met Leiden in gesprek te gaan over een alternatief tracé van de RGL via de Hooigracht en de Langegracht. In januari 2008 hebben Gedeputeerde Staten met Leiden bestuurlijke gesprekken gevoerd met het nieuwe college van Burgemeester en Wethouders van Leiden over de wijze waarop de besprekingen over de keuze van het tracé door de binnenstad van Leiden zouden moeten plaatsvinden.

De bestuurlijke gesprekken hebben geresulteerd in een Interim procesovereenkomst RGL, waarmee de Staten in februari 2008 hebben ingestemd en die op 3 maart 2008 door beide partijen is ondertekend. In deze procesovereenkomst hebben de provincie en

Leiden afgesproken een aantal onderzoeken te zullen verrichten om het tracé door de Breestraat en het tracé door de Hooigracht-Langegracht met elkaar te vergelijken en om, indien zou blijken dat het Hooigracht-Langegrachttracé de voorkeur zou genieten, een Bestuursovereenkomst 2 op basis van dit alternatieve tracé te sluiten, die uiterlijk op 31 december 2008 zou moeten worden ondertekend, bij gebreke waarvan de afspraken die in de interim overeenkomsten zijn gemaakt, zullen vervallen.

Uit de onderzoeken is gebleken dat het Hooigracht-Langegrachttracé de voorkeur heeft onder andere omdat het tracé direct dubbelsporig kan worden gebruikt en vanwege de verbeterde verkeersveiligheid. In de Interim overeenkomst Hoofdlijnen BO 2 waarmee in juni 2008 door de Staten is ingestemd en die in juli 2008 is ondertekend, is de keuze voor het Hooigracht-Langegrachttracé alsmede een aantal flankerende afspraken vastgelegd, onder de volgende voorwaarden die moeten worden vervuld voor het sluiten van Bestuursovereenkomst 2:

1. Het ontwerp van het tracé dient verder te worden uitgewerkt en van een kostenraming te worden voorzien die niet hoger is dan €91 miljoen, bij een onnauwkeurigheidsmarge van 10 % (zoals bij het Breestraattracé);
2. Op basis van de genoemde kostenraming zal de definitieve bijdrage van de Provincie aan de meerkosten voor de aanleg vanwege het alternatieve tracé, de Ringweg Oost en de ontsluiting van het Biosciencepark worden bepaald. De bijdrage van de provincie aan de meerkosten van het alternatieve tracé zullen €10 miljoen bedragen vermeerderd met de helft van de stijging van de kostenraming ten opzichte van die bij de interim overeenkomst;
3. De bijdrage van de provincie aan de Ringweg Oost zal €30 miljoen bedragen verminderd met de helft van de stijging van het verschil tussen de kostenramingen bij de interim en de definitieve bestuursovereenkomst 2;
4. De bijdrage van de provincie aan de ontsluiting van het Biosciencepark zal €10 miljoen bedragen, eventueel vermeerderd met de besparing die kan worden bereikt door een ongelijkvloerse kruising van het project RGL West naar RGL Oost te verschuiven en te combineren met de ontsluiting van het Biosciencepark tesamen met de wijziging van de ligging van de RGL ten opzichte van de N206/Plesmanlaan van noord naar zuid;
5. Leiden dient een keuze te maken voor het tracé van de Ringweg Oost, die een autoluwe Hooigracht dient te faciliteren;
6. In de interim overeenkomst hebben de partijen de voorlopige keuze gemaakt voor een dedicated lightrailbrug over het Rijn-Schiekanaal in plaats van een combibrug die de lightrail brug zou combineren met een nieuwe hoge brug voor het hoofdspoor. Partijen hebben de mogelijkheid open gelaten dat misschien een derde partij kan worden gevonden die een deel van de kosten voor de Combibrug zal dragen;
7. Partijen zullen voor het afsluiten van Bestuursovereenkomst 2 door een onafhankelijke deskundige een second opinion laten opstellen over de planologische, juridische en financieel-economische aspecten van Bestuursovereenkomst 2.

b. Waar staan we nu?

Ad 1: Het tracé is door de provincie in samenwerking met Leiden verder uitgewerkt, waarvan de resultaten zijn beschreven in de bijlagen van de

Bestuursovereenkomst 2. De kosten van het Hooigracht-Langegrachttracé worden thans geraamd op €88,3 miljoen, hetgeen €17,7 miljoen hoger is dan het Breestraat tracé, €5 miljoen hoger dan in de interim overeenkomst was geraamd, en €2,7 miljoen lager dan de bovengrens in de interim overeenkomst. Daardoor blijven Gedeputeerde Staten van mening dat het Hooigracht-Langegrachttracé de voorkeur heeft boven het Breestraattracé, omdat het Hooigracht-Langegrachttracé direct dubbelsporig kan worden gebruikt hetgeen een forse capaciteitsvergroting en een betere toekomstvastheid betekent. De meerkosten van €5 miljoen ten opzichte van de raming bij de interim bestuursovereenkomst worden voor een groot deel veroorzaakt door wettelijk vereiste maatregelen in verband met trillingen en geluid vanwege de hogere snelheid op het Hooigracht-Langegrachttracé en een aantal verkeersregelinstallaties.

Ad 2: De meerkosten voor het Hooigracht-Langegrachttracé ten opzichte van het Breestraattracé bedragen €17,7 miljoen, waarvan €12,5 miljoen gedragen wordt door de provincie en €5,2 miljoen door Leiden. De bijdrage van de provincie wordt gedekt uit de reservering in het MPI voor de doorzettingskosten indien de RGL zonder medewerking van Leiden zou moeten worden aangelegd;

Ad 3: De bijdrage van de provincie voor de Ringweg Oost zal €27,5 miljoen bedragen. Leiden zal hiervoor een incidentele subsidie aanvragen nadat het tracé voor de Ringweg Oost is vastgesteld. De bijdrage van de provincie wordt gedekt uit de reservering in het MPI voor de doorzettingskosten;

Ad 4: De bijdrage van de provincie voor de ontsluiting van het Biosciencepark zal €10 miljoen bedragen, eventueel vermeerderd met de besparing die kan worden bereikt door een ongelijkvloerse kruising van het project RGL West naar RGL Oost te verschuiven. Om deze besparing te bepalen zullen de ontwerpen op Definitief Ontwerpniveau met een onnauwkeurigheidsmarge van 10 % met elkaar worden vergeleken. Indien uit het ontwerp van de verschoven kruising een besparing volgt, zal het saldo van kosten en baten vanwege deze verschuiving aan de bijdrage van de provincie aan Leiden worden toegevoegd, indien dit saldo positief is.

Ad 5: Leiden heeft nog geen keuze gemaakt voor het tracé van de Ringweg Oost uit de twee tracévoorstellen die in de interim overeenkomst zijn opgenomen. Naar verwachting zal Leiden de keuze, en indien nodig ook Leiderdorp (over wiens grondgebied een van de mogelijke tracés loopt) in het eerste half jaar van 2009 maken. Voor de provincie is de realisatie van de Ringweg Oost van ondergeschikt belang, omdat in de Bestuursovereenkomst 2 net zoals de interim overeenkomst is bepaald dat, ongeacht de stand van zaken met betrekking tot de Ringweg Oost, (vanwege de startdatum van de exploitatie op 1 september 2015) de aanleg van de RijnGouwelijn op de Hooigracht uiterlijk 1 januari 2014 kan starten. Het autoverkeer dat dan niet meer van de Hooigracht gebruik kan maken, kan dan uitwijken naar de eerste fase van de Ringweg Oost (die voor beide tracévarianten gelijk is) of naar de Breestraat die Leiden indien nodig tijdens de bouwperiode voor autoverkeer zal open stellen.

Ad 6: Aangezien er geen derde partij is gevonden die een (extra) bijdrage zal leveren aan een combibrug over het Rijn-Schiekanaal is in de bestuursovereenkomst 2 vastgelegd dat een dedicated light rail brug zal worden aangelegd.

Ad 7: In de interim overeenkomst is afgesproken dat een onafhankelijke deskundige een second opinion zal opstellen over de financieel-economische, juridische en planologische aspecten van Bestuursovereenkomst 2. Vanwege de beperkte tijdspanne is besloten om de second opinion gedeeltelijk parallel aan het opstellen van de documenten (kostenraming, overeenkomst, planologisch proces), te laten opstellen. Daardoor zijn een groot deel van de opmerkingen van de zijde van de onafhankelijke deskundige(n) verwerkt in de definitieve documenten. Afsluitend heeft een eindtoetsing plaatsgevonden over de eindversies van de documenten, zoals vastgelegd in bijgaande rapportage (die wordt nagestuurd).

c. Vervolgprocedure

Na instemming van Provinciale Staten en de Raad van Leiden zal de overeenkomst uiterlijk op 31 december 2008 door beide partijen worden ondertekend.

4. Financiële aspecten (dekking en risico's)

Dekking

In programma 2 van de begroting is een netto investeringsbudget van €50 miljoen opgenomen voor kosten die verband houden met het aanwenden van doorzettingsmacht door de provincie om het tracé van de RGL Oost door de binnenstad te realiseren. Dit bedrag wordt als volgt aangewend:

€12,5 miljoen voor de meerkosten van het Hooigracht-Langegrachttracé
€27,5 miljoen als bijdrage voor de realisatie van de Ringweg Oost
€10,0 miljoen als bijdrage voor de realisatie van de aansluiting van het Biosciencepark

Risico's

In de second opinion is aandacht gevraagd voor procedure afspraken tussen de provincie en Leiden in het geval meerkosten of scopewijzigingen niet direct aan een partij kunnen worden toegerekend. Enerzijds is de kans dat zo´n situatie optreedt klein, anderrzijds zal dit risico verder worden vermeden door dit soort situaties te regelen in de organisatie voor het Deelproject Leiden conform het gestelde in hoofdstuk 9 art 2 van BO 2.

Ten aanzien van de risico's is het volgende geregeld in BO 2:

Hoofdstuk 7, art.11: Projectrisico's

De risico's dan wel de voordelen van de realisatie, het beheer en onderhoud van het Deelproject Leiden, komen behalve indien dit elders in deze Overeenkomst anders is bepaald, voor rekening van de Provincie.

In hoofdstuk 3, art. 2 wordt geregeld dat wijzigingen van de projectscope voor rekening komen van de partij die de wijziging voorstelt en dat indien beide partijen de projectscope wensen te wijzigen zij over de kostenverdeling met elkaar afspraken moeten maken. Dit artikel regelt ook nog dat wijzigingen door gewijzigde wet- en regelgeving voor risico van de provincie zijn, behalve indien het een wijziging betreft die onverplicht door een van de partijen is vastgesteld.

In hoofdstuk 9 art 1 en 2 zijn de uitgangspunten voor een ambtelijke en bestuurlijke overlegstructuur vastgelegd en is tevens de verplichting opgenomen voor beide partijen om uiterlijk 1 april 2009 de organisatie voor het deelproject Leiden nader uit te werken en daarin aandacht te besteden aan escalatieprocedures.

In hoofdstuk 12 is een (algemene) geschillenregeling opgenomen die voorziet in overleg, vervolgens mediation en uiteindelijk een rechterlijk oordeel.

Technische & proces vragen en informatie bij
Ambtenaar
M.J.J. Platell

Telefoon 070 - 441 7773
Kamer B154

Voordracht
aan Provinciale Staten

van Gedeputeerde Staten

Vergadering
10 december 2008

Nummer

onderwerp
Bestuursovereenkomst 2

1 Ontwerpbesluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelet op:
Art 105 en 143, tweede lid van de Provinciewet en art 2.2.1 van de Regeling projecten Zuid-Holland

Besluiten:

1. In te stemmen met de Tweede Bestuursovereenkomst RijnGouwelijn Oost met de gemeente Leiden.

2. In te stemmen met de aanvang van de realisatiefase van fase 3 (het tracé door de binnenstad van Leiden) van de RijnGouwelijn Oost.

Provinciale Staten van Zuid-Holland,
griffier, voorzitter,

2 Toelichting

Inleiding

In februari 2008 hebben Provinciale Staten ingestemd met de Interim procesovereenkomst RGL met de gemeente Leiden waarin is afgesproken dat Provincie en Leiden zouden onderzoeken of het Hooigracht-Langegrachttracé of het Breestraattracé het gunstigste tracé zou zijn als binnenstadstracé voor de RijnGouwelijn door Leiden, en indien het Hooigracht-Langegrachttracé als gunstigste tracé zou worden gewaardeerd, Provincie en Leiden voor het einde van 2008 een Bestuursovereenkomst 2 zouden overeenkomen en ondertekenen waarin de tracékeuze alsmede flankerende afspraken zouden worden vastgelegd. In juni 2008 hebben Provinciale Staten ingestemd met de Interim overeenkomst Hoofdlijnen BO II, waarin is vastgelegd dat uit onderzoeken is gebleken dat het Hooigracht-Langegrachttracé onder voorwaarden het beste tracé is. Op basis daarvan hebben de Provincie en Leiden nadere onderzoeken laten verrichten en zijn gesprekken gevoerd die hebben geleid tot de Tweede Bestuursovereenkomst RijnGouwelijn Oost met Leiden.

Kosten Hooigracht-Langegrachttracé

De kosten van het Hooigracht-Langegrachttracé worden thans geraamd op €88,3 miljoen, hetgeen €17,7 miljoen hoger is dan het Breestraat tracé en €2,7 miljoen lager dan in de interim overeenkomst was opgenomen als bovengrens. Daardoor blijven Gedeputeerde Staten van mening dat het Hooigracht-Langegrachttracé de voorkeur heeft boven het Breestraattracé omdat het Hooigracht-Langegrachttracé direct dubbelsporig kan worden gebruikt hetgeen een forse capaciteitsvergroting en een betere toekomstvastheid betekent. De meerkosten voor het Hooigracht-Langegrachttracé worden als volgt verdeeld: Leiden €5.2 miljoen en provincie €12.5 miljoen.

Ringweg Oost

Voor de exploitatie van de RijnGouweLijn over met name de Hooigracht is het noodzakelijk dat de Hooigracht autoluw wordt gemaakt. Dit kan volgens Leiden het best gebeuren door de aanleg van de Ringweg Oost, waarvan de eerste fase in 2014 gereed kan zijn. Indien de eerste fase van de Ringweg dan nog niet gereed is, is Leiden bereid om de Breestraat tijdens de bouwperiode open te stellen voor autoverkeer. Leiden heeft nog geen keuze gemaakt voor het tracé van de Ringweg Oost uit de twee tracévoorstellen die in de interim overeenkomst zijn opgenomen. Naar verwachting zal Leiden de keuze, en indien nodig ook Leiderdorp (over wiens grondgebied een van de mogelijke tracés loopt) in het eerste half jaar van 2009 maken. Leiden zal daarna bij de provincie een subsidieaanvraag indienen voor een maximum bedrag van €27.5 miljoen.

Ontsluiting Biosciencepark

Leiden zal in 2009 bij de provincie een subsidieaanvraag indienen voor een bedrag van €10 miljoen voor de ontsluiting van het Biosciencepark conform de FES-aanvraag. Deze bijdrage van de provincie wordt gedekt uit de reservering in het MPI in verband met de doorzettingskosten. Dit bedrag kan eventueel worden vermeerderd met de besparing die kan worden bereikt door een ongelijkvloerse kruising van het project RGL West naar RGL Oost te verschuiven, in combinatie met een zuidligging van de RGL Oost ten opzichte van de Plesmanlaan en de N206.

Second opinion

Vanwege de beperkte tijdspanne is besloten om de second opinion gedeeltelijk parallel aan het opstellen van de documenten (kostenraming, overeenkomst, planologisch proces), te laten opstellen. Daardoor zijn een groot deel van de opmerkingen van de zijde van de onafhankelijke deskundige(n) verwerkt in de definitieve documenten. Afsluitend heeft een eindtoetsing plaatsgevonden over de eindversies van de documenten, zoals beschreven in de rapportage.

Provinciehuis
Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

De Commissaris van de Koningin in de provincie Zuid-Holland,

gelet op artikel 176 van de Provinciewet,

machtigt hierbij de heer J.W.A. van Dijk, gedeputeerde voor Verkeer en vervoer,

de provincie te vertegenwoordigen bij het ondertekenen van de Tweede bestuursovereenkomst RijnGouwelijn Oost met Leiden.

Den Haag,

J. Franssen

Tweede Bestuursovereenkomst

RijnGouweLijn-Oost

Provincie Zuid-Holland- gemeente Leiden

Betreffende

Trajectdeel

Grondgebied gemeente Leiden

Versie 18 d.d. 12 november 2008

Inhoud

Hoofdstuk 1: Definities 5
Hoofdstuk 2: Onderwerp van de Overeenkomst 6
Hoofdstuk 3: Afspraken omtrent de Projectscope Leiden 7
Hoofdstuk 4: Afspraken omtrent voorbereiding Deelproject Leiden 10
Hoofdstuk 6: Afspraken omtrent exploitatie, beheer en onderhoud 15
Hoofdstuk 7: Financiën 17
Hoofdstuk 8: Ringweg Oost 21
Hoofdstuk 9: Bevoegdheden en Organisatie 22
Hoofdstuk 10: Ontbinding 23
Hoofdstuk 11: Voortdurende verplichtingen 24
Hoofdstuk 12: Geschillenregeling 25
Hoofdstuk 13: Inwerkingtreding en duur overeenkomst 26
Hoofdstuk 14: Geheimhouding 27
Hoofdstuk 15: Algemeen 28

ONDERGETEKENDEN:

1. De **Provincie Zuid-Holland**, hierna te noemen: "(de) Provincie", te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar gedeputeerde J.W.A. van Dijk, ingevolge art 176 Provinciewet gemachtigd door de Commissaris van de Koningin, en handelend ter uitvoering van het besluit van Provinciale Staten d.d. 10 december 2008, die hierbij verklaart de [heer/mevrouw] [ ] last en volmacht te hebben gegeven tot het paraferen van deze Overeenkomst en bijlagen.

2. De **Gemeente Leiden**, hierna te noemen: "Leiden", te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar wethouder J. Steegh, ingevolge art 171 Gemeentewet gemachtigd door de Burgemeester en handelend ter uitvoering van het besluit van de Gemeenteraad d.d. 3 december 2008, die hierbij verklaart de [heer/mevrouw] [ ] last en volmacht te hebben gegeven tot het paraferen van deze Overeenkomst en bijlagen.

hierna gezamenlijk ook te noemen: "(de) Partijen"

OVERWEGENDE:

1. dat door Partijen op 7 juli 2005 tezamen met een aantal andere gemeenten de "Bestuursovereenkomst RijnGouweLijn Oost" (BO 1) is ondertekend, waarin door de Partijen bij deze overeenkomst afspraken zijn vastgelegd inzake de aanleg, de exploitatie en het beheer van de light-railverbinding RijnGouweLijn Oost;
2. dat voor het deelproject Leiden overeenkomstig het bepaalde in BO 1 in 2005 een concept voor een tweede bestuurlijke overeenkomst is opgesteld (BO 2 – versie 2005) met als doel nadere afspraken te maken over onder meer de vaststelling van de projectscope voor het op het grondgebied van Leiden aan te leggen Trajectdeel Nieuw Spoor, het opdrachtgeverschap, de kosten- en risicoverdeling en de ruimtelijke besluitvorming;
3. dat de Raad van Leiden op 21 december 2005 onder voorwaarden heeft ingestemd met BO 2 – versie 2005 en dat Provinciale Staten op 1 februari 2006 onvoorwaardelijk hebben ingestemd met BO 2 – versie 2005, maar dat BO 2 –versie 2005 niet is ondertekend wegens de uitslag van het referendum in Leiden van 7 maart 2007;
4. dat de gemeente Leiden en de Provincie op 3 maart 2008 een Interim procesovereenkomst hebben afgesloten die tot doel heeft afspraken vast te leggen om te bepalen en overeen te komen of het Hooigracht-Langegrachttracé of het Breestraattracé het meest gewenste tracé is door de binnenstad van Leiden en onder welke condities;
5. dat in de Interim procesovereenkomst is vastgelegd dat Partijen ernaar streven dat de Gemeenteraad van Leiden en Provinciale Staten uiterlijk 1 juli 2008 over de keuze van het tracé zullen besluiten en dat in het geval de Hooigracht-Langegracht wordt gekozen deze tracékeuze uitgangspunt zal worden voor een herziene Bestuursovereenkomst 2 die uiterlijk 31 december 2008 zal worden ondertekend;
6. dat de colleges van Gedeputeerde Staten en de Burgemeester en Wethouders op 27 mei 2008 en de Gemeenteraad van Leiden op 19 juni 2008 en Provinciale Staten op 25 juni 2008 hebben ingestemd met de Interim overeenkomst Hoofdlijnen BO 2 die op 17 juli 2008 door Partijen is ondertekend, waarin is afgesproken, tesamen met flankerende afspraken, om de RijnGouwelijn Oost volgens het tracé door de Hooigracht-Langegracht aan te leggen;
7. dat Partijen beiden de inspanningsverplichting op zich nemen om samen met Holland Rijnland alles te doen wat de realisatie van RijnGouwelijn-West bevordert;

8. dat ten behoeve van de aanleg van de RGL-West naar de kust in Katwijk en Noordwijk inmiddels een tracénota/Milieueffectrapportage door de Provincie en Holland Rijnland is vastgesteld en aanvaardbaar verklaard door het Bevoegd Gezag (Oegstgeest, Katwijk, Noordwijk); en dat als vervolg hierop inmiddels door de Provincie een Maatschappelijke Kosten en Baten Analyse is opgesteld, een wijziging van het Streekplan Zuid-Holland West aan Provinciale Staten is aangeboden en een ontwerp Nota voorkeursalternatief met een ontwerp tracékeuze wordt opgesteld;
9. dat inmiddels van de geraamde projectkosten door de Provincie €80 miljoen in het MPI is gereserveerd en (onder voorwaarden) door samenwerkingsorgaan Holland Rijnland €37,5 miljoen;
10. dat indien de bijdrage van het Rijk (nog) niet voorhanden is, de RijnGouwelijn-West naar de kust eventueel gefaseerd kan worden aangelegd;
11. dat deze Overeenkomst is vastgesteld door de colleges van Gedeputeerde Staten op 11 november 2008 en Burgemeester en Wethouders op 25 november 2008 en dat Provinciale Staten op 10 december 2008 en de Gemeenteraad van Leiden op 16 december 2008 met deze overeenkomst hebben ingestemd;
12. dat het Hooigracht-Langegrachttracé de voorkeur van Partijen heeft omdat het tracé, ondanks de hogere kosten, binnen de gestelde planning kan worden gerealiseerd en de mogelijkheid biedt om direct dubbelsporig in een autoluwe omgeving te worden gebruikt. Dit tracé heeft ten opzichte van het Breestraattracé als voordelen dat het, uitgaande van een Ringweg Oost, qua dienstregeling robuuster, toekomstvaster, verkeersveiliger en met een goede verkeerscirculatie kan worden gerealiseerd;
13. dat het voor de exploitatie van de RijnGouwelijn Oost via de Hooigracht-Langegracht noodzakelijk is om de Hooigracht autoluw te maken en dat het daarvoor essentieel is om een oostelijke ringweg aan te leggen;
14. dat de Raad van Leiden in 2007 nut en noodzaak van een Ringweg Oost heeft vastgesteld en dat besluitvorming over het tracé in het eerste half jaar van 2009 zal plaatsvinden waarbij volgens het College van Leiden twee tracévarianten perspectief vol zijn: het ene tracé loopt van het Lammenschansplein via de Kanaalweg, een nieuwe brug over de Nieuwe Rijn en wordt via twee eenrichtingscircuits over de Sumatrastraat en de Zijldijk (Leiderdorp) aangesloten op de Willem de Zwijgerlaan en de N445; het andere tracé loopt van het Lammenschansplein via de Kanaalweg, via een nieuwe brug over de Nieuwe Rijn en wordt met een nieuwe tunnel onder de Zijl naar de Zijldijk (Leiderdorp) aangesloten op de Willem de Zwijgerlaan en de N445;
15. dat voor elk van die tracés als eerste fase kan worden gerealiseerd: de aanpassing van de kruising van de Kanaalweg en de Hoge Rijndijk en een brug over de Nieuwe Rijn, die vervolgens wordt verbonden met de Sumatrastraat en de Zijldijk, waarbij tijdelijk gebruik wordt gemaakt van de bestaande wegen op industrieterrein de Waard;
16. dat Partijen nadere afspraken aangaande onder meer de vaststelling van de Projectscope voor het op het grondgebied van Leiden aan te leggen Trajectdeel Nieuw Spoor, het opdrachtgeverschap, de kosten- en risicoverdeling en de ruimtelijke besluitvorming willen vastleggen in deze Overeenkomst;
17. dat Partijen bevestigen dat conform het gestelde in de Interim overeenkomst Hoofdlijnen BO 2, zij van mening zijn dat de aanleg van een Combibrug over het RijnSchiekanaal (die tevens de bestaande spoorbrug ter plaatse zou vervangen) niet de hoogste prioriteit heeft en dat Partijen vaststellen dat vanuit het belang van het Deelproject Leiden een light rail-brug over het Rijn-Schiekanaal voldoet en Partijen derhalve afzien van een combibrug.
18. dat Partijen zullen bestuderen of de verschuiving van een ongelijkvloerse kruising van de RGL met de Plesmanlaan/N206 van het project RGL West naar de ontsluiting van het Biosciencepark en de wijziging van de ligging van de RGL ten opzichte van de Plesmanlaan van noord naar zuid een batig saldo (op Definitief Ontwerpniveau) oplevert.

verklaren Partijen als volgt te zijn overeen gekomen:

Hoofdstuk 1: Definities

In deze Overeenkomst wordt naast de definities zoals opgenomen in de Eerste Bestuursovereenkomst verstaan onder:

1. **Eerste Bestuursovereenkomst (BO 1)**: de door Partijen alsmede door een aantal andere gemeenten op 7 juli 2005 gesloten "Bestuursovereenkomst RijnGouwelijn-Oost";

2. **Overeenkomst**: deze overeenkomst;

3. **Projectscope Leiden**: de tussen Partijen overeengekomen ontwerptekeningen, scopebeschrijving en ramingsgrenzen van de RGL Oost voor het Trajectdeel Nieuw Spoor voor zover dat is gelegen op het grondgebied van Leiden en is opgenomen in de bijlage 1 bij deze overeenkomst.

4. **Deelproject Leiden**: het ontwerp, de aanleg, de exploitatie en het beheer van de RGL-Oost voor zover dit, in het kader van deze Overeenkomst, betrekking heeft op het Trajectdeel Nieuw Spoor voor zover dat is gelegen op het grondgebied van Leiden;

5. **Binnenstadstracé**: Het tracé van de RGL vanaf (en inclusief) de Jan van Houtbrug tot en met het voorplein van NS-station Leiden Centraal.

6. **Knoop Leiden West**: De Knoop Leiden West (KLW) is een samenwerkingsverband tussen de Provincie, Leiden, Katwijk, Oegstgeest en Teylingen en de Universiteit Leiden om te komen tot een integrale, hoogwaardige en leefbare inrichting van het gebied van de kruising van de A44, de N206 en de RijnGouwelijn.

7. **Ringweg Oost (RWO)**: De Ringweg Oost is een bovenlokale verbinding tussen de provincale wegen N206 en N445, via een nog vast te stellen tracé, die dient onder andere om de binnenstad van Leiden verkeersluw te maken en daardoor de exploitatie van de RGL over de Hooigracht te faciliteren.

8. **Ontsluiting BiosciencePark (BSP)**
   Het Leiden Bio Science Park behoort tot de top-5 van science parken in Europa. Om die positie verder uit te breiden en te versterken is het noodzakelijk dat er een adequate en duurzame oplossing is voor de verkeersafwikkeling Plesmanlaan.
   De ontsluiting van het Biosciencepark is een Randstad Urgent project dat tot doel heeft de ontsluiting van het Biosciencepark te verbeteren, zodat dit park zich verder kan uitbreiden en daarmee haar internationale concurrentiepositie op het gebied van life sciences kan behouden en uitbreiden.
   Met de bijdragen van Leiden, Provincie en Rijk is er een solide financiële basis om de noodzakelijke infrastructurele maatregelen uit te voeren.

Hoofdstuk 2: Onderwerp van de Overeenkomst

1. Partijen stellen zich met het aangaan van deze Overeenkomst ten doel afspraken te maken met betrekking tot de realisatie van het Deelproject Leiden in combinatie met flankerende afspraken.

2. Deze Overeenkomst is bedoeld ter aanvulling op hetgeen Partijen tezamen met een aantal andere gemeenten omtrent de RGL-Oost in de Eerste Bestuursovereenkomst hebben afgesproken.

   Met het oog op het doel van deze Overeenkomst hebben Partijen afspraken gemaakt en in deze Overeenkomst vastgelegd, omtrent:

   a) de Projectscope Leiden;
   b) de voorbereiding van de uitvoering van het Deelproject Leiden;
   c) de realisatie- (aanlegfase) van het Deelproject Leiden, waaronder het opdrachtgeverschap;
   d) exploitatie, beheer en onderhoud van het Deelproject Leiden;
   e) aanvullende financiële bijdragen van Partijen ten behoeve van realisatie Deelproject Leiden;
   f) de afhandeling van schadegevallen;
   g) het voorkomen, beheersen en verdelen van risico's;
   h) de aansturing van het Deelproject Leiden en de verantwoordelijkheden;
   i) financiering en realisatie van de Ringweg Oost;
   j) ontsluiting van het Biosciencepark;
   k) Geschillenregeling.

3. De Interim proces overeenkomst gesloten op 3 maart 2008 en de Interim overeenkomst Hoofdlijnen BO 2 gesloten op 17 juli 2008 vervallen op de datum dat deze Overeenkomst is ondertekend. Deze overeenkomst omvat alle afspraken die Partijen tot het moment van ondertekening hebben gemaakt en treedt in de plaats van alle (mogelijk) eerdere - al dan niet schriftelijk vastgelegde - afspraken tussen Partijen met betrekking tot Deelproject Leiden, met uitzondering van de afspraken die zijn vastgelegd in de Eerste Bestuursovereenkomst, welke in stand blijven.

4. Met de ondertekening van deze overeenkomst zien Partijen af van hun recht BO 1 te ontbinden op grond van hoofdstuk 8 art 1 van BO 1.

Hoofdstuk 3: Afspraken omtrent de Projectscope Leiden

1. Vaststelling Projectscope Leiden

   Partijen hebben ten behoeve van de beoogde uitvoering van het Deelproject Leiden de Projectscope Leiden vastgesteld. Deze Projectscope Leiden en de hierop gebaseerde planning en de vertrouwelijke kostenraming alsmede de kostenraming voor de vervanging van de riolering maken als bijlagen 1 en 2 integraal onderdeel uit van de Overeenkomst.

   In de Projectscope Leiden geven Partijen uitdrukkelijk de zaken aan die wel en niet behoren tot de scope van het Deelproject Leiden.

2. Wijziging Projectscope Leiden

   Partijen kunnen slechts gezamenlijk besluiten tot een wijziging in de Projectscope Leiden.

   Indien op wens van één van de Partijen een wijziging wordt aangebracht in de Projectscope Leiden komen de eventuele daaruit voortvloeiende door Partijen gezamenlijk vast te stellen, meerkosten in vergelijking tot de in Overeenkomst opgenomen kostenraming, geheel voor rekening voor de partij die de betreffende wijziging wenst.

   Indien een wijziging van de Projectscope Leiden een gezamenlijke wens is van de beide Partijen, zullen zij volgens een nader door hen te bepalen verdeelsleutel de eventueel daaruit voortvloeiende meerkosten voor hun rekening nemen.

   Indien een wijziging van de Projectscope Leiden, ter beoordeling van Provincie, juridisch c.q. wettelijk noodzakelijk is, al dan niet blijkend uit eventueel door derden tegen het Deelproject Leiden gevoerde procedures dan wel vanwege geldende internationale en/of EG- wet- en regelgeving en/of nieuwe wet- en regelgeving van het Rijk, dan komen de eventuele kosten die daaruit voortvloeien ten laste van de Provincie.

   Indien de daartoe bevoegde organen van Partijen onverplicht nieuwe regelgeving en/of beleid vaststellen, waardoor de Projectscope Leiden niet ongewijzigd kan worden uitgevoerd, komen de meerkosten die daaruit voortvloeien geheel voor rekening van de partij die de nieuwe regelgeving en/of nieuw beleid heeft vastgesteld.

3. OV-knooppunt en halte Lammenschansweg

   In de Projectscope Leiden is op verzoek van Leiden de aanleg van een halte aan de Lammenschansweg (middenligging) opgenomen. De kosten van aanleg van deze halte zijn voor rekening van Leiden zoals bepaald in hoofdstuk 7 van deze Overeenkomst. Ten aanzien van (de kosten van) het beheer en onderhoud voor deze halte gelden dezelfde afspraken als voor de andere haltes van het Deelproject Leiden.
   De Provincie zal een onderzoek laten uitvoeren naar de optimalisering van het Openbaar Vervoerknooppunt Lammenschans in relatie tot halte Lammenschansweg met als uitgangspunt dat de vervoerwaarde van de RGL Oost minimaal gelijk dient te blijven. Indien dit leidt tot een voorstel om de Projectscope aan te passen zal dit, in afwijking van het bepaalde in artikel 2 van dit hoofdstuk, worden behandeld als een voorstel van de Provincie waarbij over de verdeling van de kosten Partijen

gezamenlijk afspraken zullen maken.

4. Stedenbouwkundige inpassing Projectscope Leiden

De stedenbouwkundige uitgangspunten voor de inpassing van Deelproject Leiden zijn verwerkt in de Projectscope Leiden. Indien Partijen hiervan af willen wijken, wordt dit beschouwd als een projectscopewijziging, zoals beschreven in artikel 2 van dit hoofdstuk.

Indien in het kader van de uitvoering van het Deelproject Leiden zaken binnen het openbaar gebied van Leiden tijdelijk verplaatst dan wel verwijderd moeten worden, zullen deze zaken bij oplevering van het Deelproject Leiden in dezelfde staat, zoals aanwezig bij de start van de uitvoering, dan wel in een daaraan gelijkwaardige staat worden teruggebracht, waarbij wordt voldaan aan de stedenbouwkundige uitgangspunten als opgenomen in de Projectscope Leiden.

Partijen nemen gezamenlijk en voorafgaande aan de start van de uitvoering de staat van de openbare ruimte op en leggen daarmee het dan aanwezige kwaliteitsniveau vast.

Leiden zal voor eigen rekening en risico de openbare ruimte herinrichten tengevolge van de komst van de RGL-Oost, voor zover deze inrichting geen onderdeel uitmaakt van de Projectscope Leiden.

5. Bestaande bouwmogelijkheden die conflicterend zijn met realisatie Project

Leiden zal een onderzoek verrichten naar het risico dat vigerende bestemmingsplannen nog niet gerealiseerde bouwmogelijkheden bieden die, bij uitvoering daarvan, de beoogde realisatie van het Deelproject Leiden kunnen frustreren. Leiden zal zo nodig tegen het bestaan van deze bouwmogelijkheden, indien mogelijk, (juridische) maatregelen treffen.

6. Afspraken omtrent verleggen en vernieuwen van kabels en leidingen vanwege het Project

Het verleggen van kabels en leidingen maakt onderdeel uit van de Projectscope Leiden.

Voor het verleggen van kabels en leidingen, benodigd vanwege de realisatie van de Projectscope Leiden, zal de Provincie in overleg treden met de exploitanten c.q. eigenaren van de betreffende kabels en leidingen.

7. Afspraken omtrent verleggen en vernieuwen van riolering

Het "relinen" (van een nieuwe binnenwand voorzien) van de huidige riolering behoort tot de projectscope. Het verleggen en/of vernieuwen van rioleringen is geen onderdeel van de Projectscope Leiden. Provincie zal voor haar rekening en risico de riolering op de Hooigracht c.a. vernieuwen, zoals beschreven in bijlage 2, waarvoor Leiden de in hoofdstuk 7 genoemde vergoeding aan de Provincie betaalt. Op deze werkzaamheden zijn alle bepalingen van deze overeenkomst van overeenkomstige toepassing.

8. Jan van Houtbrug

   Provincie zal voor haar rekening en risico de Jan van Houtbrug aanpassen, zoals beschreven in de Projectscope Leiden, tegen de in hoofdstuk 7 genoemde vergoeding van Leiden.

9. Valkbrug

   Leiden is verantwoordelijk voor het voor haar rekening en risico tijdig aanpassen van de Valkbrug op een zodanige wijze dat de in de Projectscope Leiden beschreven light-rail infrastructuur over de vernieuwde Valkbrug kan worden aangelegd. Het aanleggen van de light-rail infrastructuur over de vernieuwde Valkbrug is onderdeel van de Projectscope Leiden.

Hoofdstuk 4: Afspraken omtrent voorbereiding Deelproject Leiden

In het kader van de voorbereiding op de uitvoering van het Deelproject Leiden door de Provincie hebben Partijen de volgende, hierna in dit hoofdstuk beschreven, afspraken gemaakt:

1. Vestiging recht van opstal op gronden Leiden ten behoeve van verkrijging eigendom light-rail infrastructuur door de Provincie

   Leiden zal de Provincie een recht van opstal verlenen, rustend op gronden die in eigendom zijn van Leiden, waarmee de Provincie het recht verkrijgt om in, op of boven die gronden de light-rail infrastructuur als bedoeld in Deelproject Leiden in eigendom te verkrijgen.

   Onder light-rail infrastructuur wordt hier verstaan: de boven- en onderbouw van de light-railverbinding, de haltes/perrons en de bij voornoemde onderdelen van bijbehorende onderhoudsstrook alsmede de benodigde overige voorzieningen. Tot hoever het recht van opstal zich dient uit te strekken en onder welke voorwaarden het recht van opstal wordt gevestigd, wordt vastgelegd in nadere afspraken die door Partijen met elkaar zullen worden overeengekomen en die te zijner tijd in de akte van vestiging zullen worden vastgelegd.

2. Tijdstip vestiging recht van opstal

   Het recht van opstal dient tijdig, uiterlijk voor de start van de aanlegfase zoals aangegeven in Hoofdstuk 5, artikel 3, te worden gevestigd en wel zodanig dat de aanleg, de exploitatie alsmede het beheer en onderhoud van de light-railverbinding onbelemmerd kan plaatsvinden. Het recht van opstal zal op de betrokken gronden van Leiden gevestigd zijn totdat de light-rail infrastructuur is geamoveerd.

3. Geen verplichting tot betaling van retributie door Provincie aan Leiden

   De Provincie is aan Leiden geen retributie verschuldigd ten aanzien van het in artikel 1 bedoelde opstalrecht. In de akte van vestiging zal mitsdien geen bepaling aangaande de verplichting tot het betalen van retributie worden opgenomen.

4. Eigendoms-, opstal-, beheer- en onderhoudsgrenzen

   Partijen zullen nadere afspraken maken over de exacte ligging van de eigendoms-, opstal-, beheer- en onderhoudsgrenzen, op basis van het ter zake gestelde in artikel 2 van dit hoofdstuk.

5. Vestiging van recht van opstal op gronden Universiteit Leiden

   De Universiteit Leiden is eigenaar van de voor de uitvoering van het Deelproject Leiden op de zogenaamde locatie Leeuwenhoek benodigde gronden. De Provincie is verantwoordelijk om ten aanzien van die gronden een opstalrecht te laten vestigen.

6. Verwerving van gronden

   De verwerving van gronden die nodig zijn voor de realisatie van de Projectscope Leiden, voor zover hiervoor niet genoemd in artikel 1 en 5, is voor rekening en risico van de Provincie. In overleg met de Provincie zal Leiden zich tot het uiterste inspannen de betreffende gronden tijdig (Hoofdstuk 5, artikel 3) te verwerven,

vervolgens vestigt Leiden ten behoeve van de Provincie het recht van opstal, zoals bedoeld in artikel 1 tot en met 3 van dit hoofdstuk. Partijen zullen, indien nodig, nader bezien op welke wijze het onteigeninginstrument dient te worden ingezet.

7. Verwerving, verplaatsing, sloop en sanering Heemskerk garage

Leiden is verantwoordelijk voor de verwerving, verplaatsing, sloop en sanering van de Heemskerk garage gevestigd op de Lammenschansweg 128 te Leiden. Deze activiteiten maken geen onderdeel uit van de Projectscope Leiden en de kosten daarvan zijn voor rekening van Leiden.

Met het oog op de beoogde start van de aanleg van de RGL-Oost zoals aangegeven in Hoofdstuk 5, artikel 3, dienen genoemde activiteiten door Leiden voor eigen rekening en risico tijdig te worden gerealiseerd, zodat de aanleg op de in dit artikel genoemde locatie onbelemmerd kan plaatsvinden.

8. Vergunningen en bestemmingsplannen

Conform hetgeen is bepaald in de Eerste Bestuursovereenkomst in Hoofdstuk 3 onder 5c zal in de Stuurgroep RGL tijdig een planning worden vastgesteld ten behoeve van de voor Vergunningen en bestemmingsplannen te doorlopen procedures.

De Provincie is verantwoordelijk voor het volgens genoemde planning (laten) aanvragen van de Vergunningen in verband met het Deelproject Leiden.

Leiden zal zich maximaal inspannen om de voor de Vergunningen en bestemmingsplannen benodigde procedures te doorlopen en zo spoedig mogelijk af te handelen, zodanig dat tijdig met de aanleg kan worden begonnen zoals bedoeld in Hoofdstuk 5 onder 3. Dit betekent in ieder geval dat Leiden binnen de voor de desbetreffende vergunning of bestemmingsplan geldende beslistermijnen een beslissing zal nemen en dat zij de vergunning zal verlenen en actief verweer zal voeren in eventuele bezwaar- en beroepsprocedures, tenzij zwaarwegende redenen zich daartegen verzetten.

Indien Leiden zich niet maximaal inspant om de in dit artikel genoemde zaken te realiseren waardoor projectvertraging optreedt is artikel 5d van hoofdstuk 3 van de Eerste Bestuursovereenkomst van overeenkomstige toepassing, waarbij het zinsdeel "met uitzondering van Leiden" buiten beschouwing dient te worden gelaten.

In het geval Vergunningen voor het Deelproject Leiden van andere overheden benodigd zijn treedt de Provincie tijdig met deze overheden in overleg, met als oogmerk dat deze Vergunningen tijdig kunnen worden verleend.

9. Inspanningsverplichting Partijen bij vertraging als gevolg van procedures

Indien als gevolg van bezwaar- of beroepsprocedures en/of beslissingen van hogere overheden vertraging optreedt bij de uitvoering van het Deelproject Leiden, bijvoorbeeld omdat ten gevolge daarvan de Projectscope Leiden wijziging behoeft, zullen Partijen zich maximaal inspannen om de gevolgen daarvan - waaronder te rekenen valt vertraging van het Deelproject Leiden- zoveel mogelijk te beperken.

In het geval deze situatie zich voordoet zullen Partijen in overleg met elkaar de planning hierop aanpassen.

10. Aanlegverplichting Provincie bij onherroepelijk zijn Vergunningen

    Overeenkomstig het bepaalde in Hoofdstuk 3, artikel 11 van de Eerste Bestuursovereenkomst is de Provincie niet eerder gehouden de aanleg van het Deelproject Leiden te (doen) beginnen, dan nadat alle Vergunningen onherroepelijk zijn.

11. Archeologie

    Door Leiden zal in opdracht van de Provincie, voorafgaand aan de uitvoering van het Deelproject Leiden, archeologisch onderzoek worden verricht. De kosten van dit onderzoek komen ten laste van de Provincie.

    Indien de uitkomst van archeologisch onderzoek dan wel het aantreffen van archeologische vondsten tijdens de aanlegfase van het Deelproject Leiden leidt tot meerkosten, komen deze voor rekening van de Provincie.

    Indien het archeologisch onderzoek niet volgens de planning verloopt is art 12 van hoofdstuk 7 van toepassing.

12. Bodemsanering

    De kosten van mogelijk verplicht zijnde bodemsanering van de gronden, waarop het Deelproject Leiden gerealiseerd gaat worden, komen voor rekening van de Provincie. Partijen zullen zich inspannen de kosten hiervan op derden te verhalen.

    Indien in het kader van de realisatie van het Deelproject Leiden tevens gronden moeten worden gesaneerd, die vallen buiten de ramingsgrenzen, zoals beschreven in bijlage 1, komen de daaraan verbonden saneringskosten voor rekening van Leiden. Partijen zullen zich inspannen de kosten hiervan op derden te verhalen.

    Indien de bodemsanering niet volgens de planning verloopt is art 12 van hoofdstuk 7 van toepassing.

13. Voorbereidingskosten Leiden

    De in het kader van het Deelproject Leiden door Leiden gemaakte of nog te maken kosten, bijvoorbeeld kosten vanwege projectleiding, het opstellen van bestemmingsplannen of het toetsen van producten en het adviseren van het bestuur, komen voor rekening van Leiden.

Hoofdstuk 5: Afspraken omtrent realisatie- (aanleg-) fase Project

1. Inspanningsverplichting Provincie en opdrachtgeverschap

   De Provincie zal Deelproject Leiden aan (laten) leggen, zoals is vastgelegd in de Projectscope Leiden. Tevens zal de Provincie zich maximaal inspannen om het Deelproject Leiden overeenkomstig de in deze Overeenkomst, inclusief bijlagen, aangegeven voorwaarden te realiseren.

   Provincie zal hierbij optreden als opdrachtgever voor alle werkzaamheden in het kader van de aanleg van het deelproject Leiden, voor zover deze liggen binnen de ramingsgrenzen, zoals aangegeven in bijlage 1. Partijen zullen afspraken maken over eventuele andere werkzaamheden die een relatie hebben met de aanleg van Deelproject Leiden.

2. Start light-railverbinding

   Partijen streven er met maximale inspanning naar om het tracé door Leiden zodanig te realiseren dat de exploitatie van de RGL Oost door Leiden uiterlijk op 1 september 2015 kan starten.

3. Planning

   Leiden is verantwoordelijk voor het tijdig en passend in de actuele, in overleg met de Stuurgroep vastgestelde, projectplanning, realiseren van de voorbereidende werkzaamheden, zoals (niet limitatief) wegomleidingen en het verwijderen van de huidige taxistandplaats.

   Provincie zal met het oog op de uitvoering van het Deelproject Leiden een plan van aanpak bouwlogistiek opstellen, hetgeen zowel een programma van eisen omtrent de bouwlogistiek als een op basis van de planning nader uitgewerkte bouwfasering dient te bevatten.

   Het plan van aanpak bouwlogistiek, dat door Provincie in overleg met Leiden zal worden opgesteld, dient in ieder geval aan te geven de locatie en duur van de wegafsluitingen, locatie en duur van wegomleidingen, de wijze waarop winkels, woningen en bedrijven tijdens de bouw bereikbaar worden gehouden, de afvalinzameling tijdens de bouw, de omgang met schade en vervuiling die door aannemers worden veroorzaakt, als ook de lokalisering en inrichting van de voor de uitvoering van het Deelproject Leiden benodigde werkterreinen.

   Als uitgangspunt geldt dat omleggingen dienen te geschieden buiten de voor de uitvoering van het Deelproject Leiden beschikbare bouwterreinen. In het plan van aanpak bouwlogistiek wordt door Partijen tevens definitief aangegeven welke van de hiervoor genoemde zaken onder hun verantwoordelijkheid vallen.

   Ten behoeve van de wens van Leiden om tijdig op de hoogte te zijn van de uitvoering van (delen van) het Deelproject Leiden, onder meer om hierover met derden te kunnen communiceren, stelt de Provincie aan Leiden tijdig een concept-uitvoeringsplanning en vervolgens een definitieve uitvoeringsplanning beschikbaar.

4. Zorgplicht Leiden voor tijdige aanpassing lokale infrastructuur tijdens uitvoering

   Voor zover niet opgenomen in de Projectscope Leiden komen aanpassingen van lokale infrastructuur geheel voor rekening en risico van Leiden. Leiden zal voor de

aanpassingen aan de lokale infrastructuur een uitvoeringsplanning opstellen, waarbij in ieder geval afstemming zal moeten plaatsvinden met de in dit hoofdstuk genoemde bouwfasering.

Leiden dient in het kader van de uitvoering van het Deelproject Leiden er voor zorg te dragen dat de noodzakelijke aanpassingen aan de lokale infrastructuur tijdig worden uitgevoerd, bijvoorbeeld door middel van het verleggen van bestaande, dan wel het aanbieden van alternatieve fiets- en busroutes. Hierbij zal in ieder geval afstemming moeten plaatsvinden met de in dit hoofdstuk genoemde bouwfasering.

5. Inspanningsverplichting beperken overlast voor derden tijdens bouwfase

   Partijen zullen zich maximaal inspannen om percelen van derden (bijvoorbeeld van bedrijven, winkels en bewoners) tijdens de bouw- c.q. aanlegfase van het Deelproject Leiden zoveel mogelijk bereikbaar te houden, dan wel eventueel voor derden niet te vermijden overlast tot een minimum te beperken.

6. Communicatie

   Partijen zullen gezamenlijk zorg dragen voor een optimale communicatie richting burgers en bedrijven ten aanzien van voorbereiding en uitvoering van het Deelproject Leiden. Partijen zullen hiervoor gezamenlijk een communicatieplan opstellen. Leiden zal in ieder geval verantwoordelijk zijn voor de communicatie richting burgers en bedrijven over omleidingen en wegafzettingen, die in het kader van de uitvoering van het Deelproject Leiden benodigd zijn.

Hoofdstuk 6: Afspraken omtrent exploitatie, beheer en onderhoud

1. Verplichtingen ten aanzien van dienstregeling light-railverbinding

   Leiden zorgt er voor dat de concessiehouder onbelemmerd de dienstregeling van de RGL kan uitvoeren. Leiden zal er terzake voor eigen rekening voor zorgdragen dat zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, prioriteit wordt gegeven aan het light-railverkeer boven het overige verkeer, bijvoorbeeld door het geven van prioriteit bij verkeersregelinstallaties, door middel van het vaststellen of aanpassen van het verkeerscirculatieplan, de APV en door handhavend optreden (bijvoorbeeld in geval vertraging optreedt als gevolg van ongeoorloofd laden en lossen).

   De Provincie zal in de concessie voor de exploitatie van de RGL bepalen dat de concessiehouder de dienstregeling zal uitvoeren volgens de bepalingen van artikel 7 Hoofdstuk 3 van de BO 1.

2. Aanpassing dienstregeling in verband met (Leidse) evenementen

   Voor evenementen die aanpassing van de dienstregeling noodzakelijk maken zullen Partijen, tezamen met de concessiehouder, tijdig in overleg treden. Partijen erkennen dat de viering van het Leidens Ontzet een bijzonder evenement is voor Leiden, daarom zullen Partijen in de beheerovereenkomst afspraken maken over de wijze waarop de viering van Leidens Ontzet, waaronder de kermis, en de exploitatie van de RGL elkaar optimaal kunnen ondersteunen.

3. Medegebruik onderbouw light-rail infrastructuur

   Waar het volgens het Programma van Eisen mogelijk is, is medegebruik van de onderbouw van de light-rail infrastructuur (de rijweg) door lijndiensten openbaar vervoer en hulpdiensten toegestaan. Medegebruik door overig verkeer is nergens toegestaan, met uitzondering van (delen van) het tracédeel tussen de Jan van Houtbrug en de Langegracht en op kruisingen.

4. Beheerovereenkomst

   Partijen zullen gezamenlijk een beheerovereenkomst opstellen. Deze overeenkomst heeft tot doel afspraken te maken over de wijze van uitvoering van beheer en onderhoud binnen de nog overeen te komen beheer- en onderhoudsgrenzen, met inachtneming van de onderstaande uitgangspunten:

   - De Provincie is als opdrachtgever verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de light-railinfrastructuur, tenzij Partijen anders overeenkomen;
   - Leiden is en blijft verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte zoals dat normaliter, dus ook zonder de realisatie van de Projectscope Leiden, door haar wordt uitgevoerd;
   - De uitvoering van het onderhoud van de RGL-infrastructuur zal met zo min mogelijk hinder voor de omgeving plaatsvinden;
   - Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte door Leiden, zal de dienstregeling niet verstoren;

   De beheerovereenkomst zal door de Provincie in samenspraak met Leiden worden uitgewerkt tot een beheerplan.

5. Eisen trammaterieel

De exploitatie van de RijnGouwelijn zal plaatsvinden met trams met een breedte van 2.65 m, die geschikt zijn voor het rijden op de hoofdspoorweginfrastructuur. De lengte van de trams zal in de periode van 10 tot 15 jaar na de start van de exploitatie beperkt blijven tot maximaal 45 m. In de periode tussen het tiende en vijftiende jaar na de start van de exploitatie is exploitatie met gekoppelde tramstellen tot een totale lengte van 75 m toegestaan mits de vervoerwaarde daartoe naar het oordeel van de Provincie aanleiding geeft. Voor de periode daarna gelden slechts de wettelijke bepalingen ten aanzien van de lengte van trammaterieel.

Leiden en de Provincie zullen de infrastructuur zodanig ontwerpen dat de haltes in de binnenstad in eerste instantie geschikt zullen zijn voor trams met een maximale lengte van 45 m maar later geschikt kunnen worden gemaakt voor gebruik door gekoppelde trams met een totale lengte van 75 m. In die situatie verleent Leiden haar medewerking aan de verlenging van de haltes.

De Provincie heeft in de concessievoorwaarden en/of het Programma van Eisen (voor de exploitatie van de RijnGouwelijn) bepalingen opgenomen waardoor door de exploitant van de RGL grote aandacht zal worden besteed aan de vormgeving van de trams. In de concessievoorwaarden en/of het Programma van Eisen zijn tevens bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Provincie en de gemeenten die partij zijn bij BO 1 invloed op de vormgeving kunnen uitoefenen.

Hoofdstuk 7: Financiën

1. RijnGouwelijn, meerkosten binnenstadstracé

   De kosten voor het binnenstadstracé via de Breestraat zijn geraamd op €70,6 miljoen, de kosten van het tracé via de Hooigracht en Langegracht zijn geraamd op €88,3 miljoen beide met een onzekerheidsmarge van 10 %. De meerkosten van dit tracé ter grootte van circa €17,7 miljoen, zullen voor €5,2 miljoen door Leiden en €12,5 miljoen door de Provincie worden gedragen.

2. RijnGouwelijn, overige meerkosten binnen de Projectscope

   De overige meerkosten voor Leiden in het kader van deze Overeenkomst binnen de Projectscope bedragen:
   - Aanpassing Jan van Houtbrug: €0,6 miljoen;
   - Aanleg Halte Lammenschans: €0,9 miljoen;

   Het totaalbedrag voor deze meerkosten bedraagt €1,5 miljoen.

3. RijnGouwelijn, overige meerkosten buiten de Projectscope

   De overige meerkosten voor Leiden in het kader van deze Overeenkomst buiten de Projectscope bedragen:
   - Vernieuwen riolering Hooigracht c.a. €2,3 miljoen.

4. RijnGouwelijn, kosten werkzaamheden Leiden

   De onderstaande werkzaamheden aan het Deelproject Leiden zal Leiden voor haar rekening en risico uitvoeren:
   - Verplaatsen taxistandplaats: €3,5 miljoen;
   - Overige infravoorzieningen: €2,0 miljoen;
   - Aanleg verkeersregelinstallaties: €1,6 miljoen;
   - Parkeercompensatie: €0,5 miljoen;

   De totale raming van deze werkzaamheden van Leiden aan het Deelproject Leiden bedraagt €7,6 miljoen.

5. Bijdrage Leiden vanwege deze Overeenkomst

   Voor de realisatie van het Deelproject Leiden van de RGL-Oost wordt de bijdrage die Leiden zal voldoen, zoals genoemd in Tabel 1, hoofdstuk 4 van de Eerste Bestuursovereenkomst , in verband met de bedragen genoemd in artikel 1, 2, 3 en 4 van dit hoofdstuk, verhoogd met een bedrag van €1,4 miljoen. Dit bedrag is opgebouwd uit de meerkosten van het binnenstadstracé (€5,2 miljoen) vermeerderd met het bedrag vanwege de overige meerkosten binnen de Projectscope (€1,5 miljoen), vermeerderd met de werkzaamheden buiten de Projectscope (€2,3 miljoen) en verminderd met de raming van de werkzaamheden die Leiden realiseert (€7,6 miljoen).

   Leiden zal deze bijdrage aan Provincie voldoen in 4 gelijke tranches in de jaren 2012 tot en met 2015.

6. Ringweg Oost

   Leiden zal, nadat het tracé door de Raad van Leiden is vastgesteld, een aanvraag indienen voor de subsidiering van de realisatie van Ringweg Oost. Provinciale Staten zullen uiterlijk 6 maanden na ontvangst van de subsidieaanvraag, besluiten omtrent deze

subsidie, onder voorwaarden die geen afbreuk doen aan deze Overeenkomst. De bijdrage van de Provincie zal jaarlijks en in het totaal niet meer bedragen dan 50% van de kosten die Leiden in dat jaar c.q. in het totaal maakt voor de aanleg van nieuwe infrastructuur voor de Ringweg Oost en zal maximaal €27,5 miljoen bedragen (prijspeil 2008). Indien BO1 en/of BO 2 worden ontbonden, zal dit bedrag worden verminderd met de (vrijgevallen) bijdragen van Leiden in verband met BO 1 en BO 2 verminderd met de reeds in dit kader door Leiden gemaakte kosten. Leiden is verantwoordelijk voor de verdere bekostiging van de Ringweg Oost.

7. Ontsluiting van het Biosciencepark

Leiden zal een aanvraag indienen voor de subsidiering van de realisatie van de ontsluiting van het Biosciencepark, zoals beschreven in de FES-aanvraag. Provinciale Staten zullen uiterlijk 6 maanden na ontvangst van de subsidieaanvraag, besluiten omtrent deze subsidie, onder voorwaarden die geen afbreuk doen aan deze Overeenkomst. De bijdrage van de Provincie zal €10 miljoen bedragen, eventueel vermeerderd met het saldo tussen de bijdragen en de kosten in de projecten RGL-West en RGL-Oost indien de verschuiving van een ongelijkvloerse kruising van de RGL met de Plesmanlaan/N206 van RGL West naar de ontsluiting van het Biosciencepark en de wijziging van de ligging van de RGL ten opzichte van de Plesmanlaan van noord naar zuid een batig saldo (op Definitief Ontwerpniveau) oplevert. Leiden is verantwoordelijk voor de verdere bekostiging van de ontsluiting van het Biosciencepark.

8. Indexatie bijdragen en subsidies

De bijdragen en subsidies van Leiden en de Provincie zoals in dit hoofdstuk bedoeld zijn vaste bijdragen, die worden geïndexeerd vanaf 1 januari 2009 met de index genoemd in BO1.

9. Vergoeding Planschade voor rekening Provincie

De Provincie geldt als verzoeker voor het vaststellen van de voor de uitvoering van het Deelproject Leiden door Leiden te nemen planologische besluiten. De Provincie neemt derhalve de eventueel door Leiden op basis van artikel 6.1 van de Wet Ruimtelijke Ordening (Wro) aan derden uit te keren planschade voor haar rekening. Voor verzoeken voor vergoeding van planschade zal Leiden advies vragen aan de Stichting Adviesbureau Onroerende Zaken. Het advies van SAOZ zal in concept worden toegezonden aan Partijen, die in de gelegenheid zullen worden gesteld om binnen 3 weken na ontvangst hun zienswijze hierover te geven. Indien Partijen van mening verschillen over de juistheid van het advies of wensen af te wijken van het advies van de SAOZ, stellen Partijen een commissie van drie personen in, die bestaat uit twee deskundigen die afzonderlijk door Partijen worden benoemd alsmede een door Partijen gezamenlijk aan te wijzen onafhankelijke deskundige. Deze commissie stelt een bindend advies op over de hoogte van de vergoeding. Indien een bezwaarschrift wordt ingediend zal de Provincie worden betrokken bij de afhandeling hiervan. Indien er sprake is van een beroep/hoger beroep zal Leiden de Provincie hier ook bij betrekken.

10. Vergoeding nadeelcompensatie voor rekening Provincie

Ongeacht of verzoeken tot nadeelcompensatie bij de Provincie dan wel bij Leiden zijn ingekomen, is de eventueel aan derden uit te keren nadeelcompensatie, voor zover deze voortvloeit uit de uitvoering door de Provincie van het Deelproject Leiden, voor rekening van de Provincie.

De Provincie zal als opdrachtgever van het project een provinciale nadeelcompensatieregeling vaststellen. Indien Leiden verzoeken tot nadeelcompensatie ontvangt zullen deze aan de Provincie worden doorgezonden en inhoudelijk door de Provincie worden afgehandeld.

11. Bouwschades

Voor wat betreft het risico van het ontstaan van bouwschades tijdens de uitvoering van het Project, zullen Partijen gezamenlijk nader bezien op welke plekken langs het betrokken Trajectdeel Nieuw Spoor vooropnames dienen te worden uitgevoerd. Indien vooropnames moeten plaatsvinden zal de Provincie daartoe aan een derde partij opdracht verlenen. De kosten van de vooropnames komen ten laste van de Provincie.

12. Projectrisico's

De risico's dan wel de voordelen van de realisatie, het beheer en onderhoud van het Deelproject Leiden, komen behalve indien dit elders in deze Overeenkomst anders is bepaald, voor rekening van de Provincie.

13. Beheersing risico's projectvertraging.

Indien door toedoen van één dan wel beide Partijen bij deze Overeenkomst projectvertraging dreigt op te treden, treden Partijen zo spoedig mogelijk met elkaar in overleg en zullen zij, indien mogelijk, een termijn vaststellen waarbinnen de oorzaak van de vertraging moet zijn weggenomen door de partij die daartoe in staat moet worden geacht.

Hoofdstuk 8: Ringweg Oost

1. Fasering en planning

   Als eerste fase in de aanleg van de RWO wordt door Leiden een gelijkvloerse kruising Kanaalweg-Hoge Rijndijk aangelegd en een brug over de Nieuwe Rijn, waarna het verkeer verder, tijdelijk eventueel deels gebruikmakend van de bestaande wegen op industrieterrein de Waard, via de Sumatrastraat en Zijldijk (beide eenrichtingsverkeer) wordt afgewikkeld.

   Leiden streeft ernaar dat de genoemde eerste fase van de RWO voor 1 januari 2014 in gebruik kan worden genomen.

2. Hooigracht

   Op Leiden rust een maximale inspanningsverplichting om het tracédeel tussen de Jan van Houtbrug en de Langegracht uiterlijk 1 januari 2014 vrij te maken van verkeer dat de Provincie met de aanleg kan starten. Partijen zullen uiterlijk medio 2011 in overleg treden of vervroeging van deze datum met maximaal drie maanden mogelijk en noodzakelijk is. In alle gevallen wordt er voor gezorgd dat bewoners en gebruikers lopend en met de fiets aan de hand bij de panden kunnen komen, overig verkeer wordt alleen toegelaten als dit past binnen de bouwfasering.

   Indien dit voor de aanleg van dit tracédeel van de RGL Oost noodzakelijk blijkt te zijn, is Leiden bereid om gedurende de bouwperiode, die circa 12 maanden zal duren, de Breestraat voor autoverkeer open te stellen. Leiden zal zorgen dat tijdig de eventueel hiervoor benodigde besluiten worden genomen.

3. Overige bepalingen

   Het niet of niet tijdig realiseren of in gebruik nemen van de Ringweg Oost laat de overige bepalingen van deze overeenkomst onverlet.

   Partijen zullen bij samenwerkingsorgaan Holland Rijnland bevorderen dat de RWO als bovenlokale verbinding in de Regionale Structuurvisie wordt opgenomen.

   Leiden is verantwoordelijk voor de medewerking en eventueel medefinanciering door derde Partijen zoals de gemeente Leiderdorp.

   De Provincie zal de RWO als een bovenlokale voorziening indicatief in Provinciale Structuurvisie opnemen.

   De gemeente Leiden is verantwoordelijk voor het aanleggen van de Ringweg Oost en draagt alle risico's.

   Leiden zal per kwartaal aan de Provincie rapporteren over de planning en realisatie van de RWO.

Hoofdstuk 9: Bevoegdheden en Organisatie

In aanvulling op hoofdstuk 6 (Organisatie) van de Eerste Bestuursovereenkomst hebben Partijen bij deze Overeenkomst met betrekking tot het Deelproject Leiden de volgende aanvullende organisatorische afspraken gemaakt:

1. Bestuurlijk overleg tussen Partijen

   De verantwoordelijke wethouder van Leiden en de verantwoordelijke gedeputeerde van de Provincie zullen over de voortgang van het Deelproject Leiden regelmatig met elkaar overleggen.

   Doel van dit overleg is onder meer dat deze bestuurders toezien op de voortgang van de uitvoering van het Deelproject Leiden en om over eventuele tussentijds ontstane problemen, indien nodig, bestuurlijke besluitvorming te laten plaatsvinden. De verantwoordelijke wethouder van Leiden en de verantwoordelijke gedeputeerde van de Provincie zullen er met name gezamenlijk op toezien dat deze Overeenkomst door Partijen daadwerkelijk wordt nagekomen.

2. Ambtelijk overleg tussen Partijen

   Partijen zullen beiden een ambtelijk opdrachtgever benoemen die namens de bestuurlijke opdrachtgever verantwoordelijk is voor de voorbereiding, realisatie, beheer en onderhoud van het Deelproject Leiden.

   De ambtelijke opdrachtgevers zullen regelmatig met elkaar over de voortgang van het Deelproject Leiden overleggen. Partijen zullen hiervoor na het aangaan van deze Overeenkomst een vergaderschema opstellen.

   Partijen zullen in overleg een organisatie voor het Deelproject Leiden nader uitwerken en uiterlijk 1 april 2009 opnemen in een nieuwe versie van het Deelprojectplan Railinfrastructuur, waarbij tevens aandacht zal worden besteed aan escalatieprocedures en -niveaus.

3. Verantwoordelijkheid Projectbureau RijnGouwelijn

   Binnen de Provincie is het projectbureau RijnGouwelijn verantwoordelijk voor de voorbereiding en realisatie van het Deelproject Leiden.

4. Stedenbouwkundige supervisor

   Ten behoeve van het verdere ontwerp- en uitvoeringsproces zullen Partijen gezamenlijk een stedenbouwkundig supervisor aanstellen en betalen. Bij verdere besluitvorming, bij meningsverschillen dan wel anderszins zal deze supervisor op verzoek van beide Partijen aan hen onafhankelijk advies uitbrengen.

Hoofdstuk 10: Ontbinding

Ten aanzien van het recht van Partijen om deze Overeenkomst te ontbinden is het bepaalde in Hoofdstuk 8 van de Eerste Bestuursovereenkomst van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk 11: Voortdurende verplichtingen

Verplichtingen welke naar hun aard bestemd zijn om ook na ontbinding of na de looptijd van de Overeenkomst voort te duren, blijven na ontbinding of na de looptijd van deze Overeenkomst bestaan. Tot deze verplichtingen behoren onder meer: geheimhouding, geschillenbeslechting, toepasselijk recht.

Hoofdstuk 12: Geschillenregeling

1. Een partij die meent dat een geschil bestaat, deelt dat schriftelijk aan de andere partij mee. De mededeling bevat een aanduiding van het geschil en een aanduiding van de mogelijke oplossing daarvan.

2. Partijen treden in geval van een geschil met elkaar in overleg binnen een maand na ontvangst van de mededeling van de partij zoals bedoeld onder 1.

3. Indien het overleg niet binnen twee maanden daarvan tot overeenstemming heeft geleid, zullen Partijen een mediator inschakelen ter beslechting van het geschil.

4. Indien het inschakelen van een mediator door bij het geschil betrokken Partijen niet leidt tot een oplossing van het geschil, zal het geschil worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te Den Haag.

5. Elke partij draagt de eigen kosten, voortvloeiende uit de procedure genoemd onder 1 tot en met 4. De kosten van de mediator zullen door Partijen worden gedeeld.

Hoofdstuk 13: Inwerkingtreding en duur overeenkomst

1. De Overeenkomst treedt in werking met ingang van de dag van ondertekening door beide Partijen.

2. De Overeenkomst eindigt, naast de mogelijkheid van beëindiging in het geval van ontbinding als bedoeld in Hoofdstuk 11, indien Partijen van mening zijn dat aan alle verplichtingen, behoudens de voortdurende verplichtingen als bedoeld in Hoofdstuk 12, in deze Overeenkomst is voldaan.

Hoofdstuk 14: Geheimhouding

1. Partijen zullen strikte vertrouwelijkheid in acht nemen ten aanzien van de kostenramingen van het Project.

2. Partijen zullen hun medewerkers verplichten deze geheimhoudingsbepaling na te leven.

Hoofdstuk 15: Algemeen

Kennisgevingen die Partijen op grond van deze Overeenkomst aan elkaar zullen doen, vinden schriftelijk plaats. Mondelinge mededelingen, toezeggingen of afspraken hebben geen rechtskracht tenzij dit schriftelijk is bevestigd.

Indien een of meer bepalingen van deze Overeenkomst nietig zijn of niet rechtsgeldig blijken te zijn, zullen de overige bepalingen van kracht blijven. Partijen zullen over de bepalingen welke nietig zijn of niet rechtsgeldig blijken te zijn, overleg plegen teneinde een vervangende regeling te treffen, in dier voege dat in zijn geheel de strekking van deze Overeenkomst behouden blijft.

Ondertekening

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend in Leiden op [ ] december 2008,

Provincie Zuid-Holland	Gemeente Leiden
J.W.A. van Dijk	J. Steegh

Bijlagen

1. Bijlage Tweede Bestuursovereenkomst RijnGouwelijn-Oost", Provincie Zuid-Holland - Gemeente Leiden, versie 1 d.d. 05-11-2008
2. Kostenraming rioleringsmaatregelen, tracé 4 HOLA. Kenmerk: NWC0811600 d.d. 31 oktober 2008